

Obsah

Úvod	9
------------	---

Obecné principy klinické farmakologie

1. Náplň oboru	13
2. Farmakokinetické principy	17
2.1. Příklady zjednodušených farmakokinetických výpočtů	18
2.1.1. Optimalizace parametrů infúzní aplikace	18
2.1.2. Úprava dávkování	18
<i>Poznámky pro stomatologickou praxi .....</i>	<i>19</i>
3. Farmakodynamické principy	21
4. Individuální rozdíly lékové odpovědi	25
4.1. Vliv hemodynamických změn	25
4.2. Jaterní onemocnění	26
4.3. Onemocnění ledvin	28
4.4. Genetický polymorfismus	32
5. Farmakoterapie ve stáří	35
6. Podávání léčiv v těhotenství a při kojení	37
7. Lékové interakce	41
8. Nežádoucí účinky	47
9. Terapeutické monitorování léčiv	49
9.1. Interpretace sérové koncentrace léčiv	51
9.2. Význam určování koncentrace léčiv	52
10. Klinické hodnocení nových léčiv	55
11. Racionální používání léčiv	57
12. Toxicita látek a antidota	59
12.1. Základní příčiny a příznaky běžných toxických syndromů	59
12.2. Základní antidota	60

Léčiva používaná u jednotlivých systémů a onemocnění

13. Trávicí systém	65
13.1. Antacida	65
13.2. Antagonisté H ₂ -receptorů	65
13.3. Inhibitory protonové pumpy	65
<i>Poznámky pro stomatologickou praxi .....</i>	<i>66</i>
13.4. Spasmolytika a prokinetika	66
<i>Poznámky pro stomatologickou praxi .....</i>	<i>66</i>
13.5. Antiemetika	67

13.6.	Střevní adsorbencia a antidiarika	67
13.7.	Látky používané u idiopatických střevních zánětů	67
13.8.	Laxativa	68
13.9.	Antihemoroidalia	68
13.10.	Látky ovlivňující složení a účinky žluči	68
13.11.	Pankreatické enzymy	69
14.	Kardiovaskulární systém	71
14.1.	Poruchy srdečního rytmu	71
14.2.	Angina pectoris	72
14.2.1.	Nitráty	72
14.2.2.	Beta-blokátory	73
14.2.3.	Blokátory vápníkových kanálů	73
14.3.	Infarkt myokardu	74
14.3.1.	Akutní léčebná opatření	74
14.3.2.	Sekundární prevence po infarktu myokardu	75
14.4.	Chronické srdeční selhání	75
14.4.1.	Inhibitory enzymu konvertujícího angiotenzin	76
14.4.2.	Blokátory receptorů pro angiotenzin II	77
14.4.3.	Adrenergní β -blokátory	77
14.4.4.	Diuretika	77
14.4.5.	Srdeční glykosidy	78
14.4.6.	Další pozitivně inotropní látky	78
14.4.7.	Ostatní léčiva	78
14.5.	Arteriální hypertenze	78
	<i>Poznámky pro stomatologickou praxi .....</i>	<i>80</i>
15.	Respirační systém	83
15.1.	Asthma bronchiale	83
15.1.1.	Preventivní antiastmatika	83
15.1.2.	Rychle účinná antiastmatika	84
15.2.	Chronická bronchitida	85
	<i>Poznámky pro stomatologickou praxi .....</i>	<i>86</i>
15.3.	Léčiva ovlivňující kašel	86
15.3.1.	Mukolytika	86
15.3.2.	Antitusika	87
16.	Nervový systém	89
16.1.	Periferní nervový systém	89
16.1.1.	Myasthenia gravis	92
16.1.2.	Svalový spasmus	93
16.2.	Centrální nervový systém	93
16.2.1.	Základní neurotransmitery a jejich funkce	93
16.2.2.	Antipsychotika	95
	<i>Poznámky pro stomatologickou praxi .....</i>	<i>96</i>
16.2.3.	Antidepresiva	96
	<i>Poznámky pro stomatologickou praxi .....</i>	<i>97</i>
16.2.4.	Thymoprolaktika	97
	<i>Poznámky pro stomatologickou praxi .....</i>	<i>98</i>
16.2.5.	Anxiolytika a hypnotika	98
	<i>Poznámky pro stomatologickou praxi .....</i>	<i>100</i>

16.2.6.	Epilepsie	100
	<i>Poznámky pro stomatologickou praxi</i>	102
16.2.7.	Parkinsonova nemoc	102
	<i>Poznámky pro stomatologickou praxi</i>	104
16.2.8.	Alzheimerova nemoc	105
16.2.9.	Migréna	105
16.2.10.	Léčiva tlumící vnímání bolesti	105
	<i>Poznámky pro stomatologickou praxi</i>	110
16.2.11.	Léčiva používaná v terapii obezity	110
17.	Endokrinní systém a metabolismus	111
17.1.	Thyreoidální a antithyreoidální léčiva	111
17.2.	Léčiva používaná k terapii diabetu	111
17.2.1.	Insulin	112
17.2.2.	Perorální antidiabetika	113
17.3.	Hypolipidemika	114
17.4.	Kortikosteroidy	116
17.4.1.	Glukokortikoidy	116
17.4.2.	Mineralokortikoidy	117
17.5.	Ženské pohlavní hormony	117
17.5.1.	Estrogeny	118
17.5.2.	Progesteron	118
17.5.3.	Hormonální antikoncepce	119
17.6.	Mužské pohlavní hormony	119
18.	Infekční onemocnění	121
18.1.	Antibakteriální látky	121
18.2.	Antifungální léčiva	123
18.3.	Antivirotika	123
	<i>Poznámky pro stomatologickou praxi</i>	124
19.	Nádorová onemocnění	125
19.1.	Cytostatika	125
19.2.	Hormonální léčiva v protinádorové léčbě	128
20.	Krev a krvetvorné orgány	129
20.1.	Anémie	129
20.2.	Trombotické stavy	130
20.2.1.	Žilní trombóza	130
20.2.2.	Arteriální trombóza	133
	<i>Poznámky pro stomatologickou praxi</i>	133
21.	Imunitní systém	137
21.1.	Farmakoterapie alergických onemocnění	137
21.2.	Léčiva používaná u akutních reakcí přecitlivělosti	137
21.3.	Imunosupresivní látky	138
22.	Pohybové ústrojí	141
22.1.	Nesteroidní antirevmatika	141
22.2.	Osteoartróza	142
22.3.	Revmatoidní artritida	142
22.4.	Osteoporóza	143
22.5.	Dna	144
23.	Renální systém	145

23.1.	Otoky.....	145
23.2.	Diuretika.....	145
23.3.	Nefrotoxická a používání léčiv při snížené renální funkci.....	146

Speciální farmakologická problematika pro zubní lékaře

24.	Anestezie.....	149
24.1.	Celková anestezie.....	149
24.1.1.	Inhalační anestetika.....	149
24.1.2.	Nitrožilní celková anestetika.....	150
24.1.3.	Periferní myorelaxancia.....	150
24.2.	Místní anestezie.....	151
25.	Bolest v orofaciální oblasti.....	157
26.	Farmakoterapie anxiety a sedace při vědomí.....	161
27.	Profylaxe a léčba infekcí v zubním lékařství.....	165
27.1.	Antiseptika a dezinficencia.....	165
27.2.	Antibiotika.....	167
28.	Urgentní stavy při stomatologickém ošetření.....	171
28.1.	Angina pectoris.....	171
28.2.	Hypertenzní krize.....	172
28.3.	Alergická a anafylaktická reakce.....	172
	<i>Doporučené schéma terapeutického postupu při anafylaktickém šoku:.....</i>	<i>173</i>
	<i>Terapie.....</i>	<i>173</i>
	<i>Možnosti prevence anafylaktické reakce.....</i>	<i>173</i>
28.4.	Toxická reakce na lokální anestetika.....	174
28.5.	Záchvat asthma bronchiale.....	174
28.6.	Epileptický záchvat.....	174
28.7.	Hypoglykémie.....	175
28.8.	Akutní adrenokortikální insuficience.....	175
29.	Nežádoucí účinky léčiv v zubním lékařství.....	177
29.1.	Slinné žlázy.....	177
	<i>Příklad předpisu magistraliter připravovaného roztoku umělých slin:.....</i>	<i>178</i>
29.2.	Onemocnění parodontu.....	179
29.3.	Sliznice dutiny ústní.....	179
29.4.	Zuby.....	180
29.5.	Změna chuti.....	180
30.	Prevence zubního kazu fluoridy.....	181
	Použitá a doporučená literatura.....	183
	Seznam zkratk.....	185
	Rejstřík.....	187